
O placené studium na VŠ je stále větší zájem

O placené studium na VŠ je stále větší zájem

Placené studium na vysokých školách přitahuje čím dál víc mladých lidí. Některé školy nabízejí uchazečům, kteří sice udělali zkoušky, ale nedostali se, možnost začít studovat za peníze. I touto oklikou nakonec mohou získat vysokoškolský titul. Po roce, ale i po delší době, totiž mohou zažádat o přestup do denního studia, a pokud splní určité požadavky, ve škole jim vyhoví. Na Univerzitu Karlovu (UK) v Praze se letos dostal každý čtvrtý uchazeč - přišlo 46 929 přihlášek a 12 750 zájemců bylo ke studiu přijato. Druhou šanci, začít studovat za peníze, dostali studenti na šesti z celkem sedmnácti fakult: filozofické, právnické, tělesné výchovy a sportu, humanitních studií, 1. lékařské a husitské teologické.

Ceny 15-90 tisíc korun

"Zájem studentů roste a také fakulty se snaží přijímat jich tolik, kolik dovolí možnosti školy. Nejsou to ale žádné tisíce studentů, letos jich je na univerzitě něco pod sto padesát," informoval Právo mluvčí univerzity Václav Hájek. Ceny placených programů se na univerzitě pohybují od 15 tisíc až do 90 tisíc korun ročně, podle typu fakulty. Nejhlouběji sáhnou do kapsy posluchači na 1. lékařské fakultě, kde je studium nákladné kvůli vybavení laboratoří a přístrojů. Konkrétní pravidla, za jakých mohou zájemci na UK v akademickém roce 2004/2005 studovat za peníze a pak přejít na denní studium, ještě nejsou známá, fakulty je vyhlásí, až když skončí přijímací řízení. V zásadě ale na UK placené studium umožňují těm, co úspěšně složili přijímačky, ale nedostali se. A do běžného studia mohou přejít, pokud v placeném programu byli úspěšní.

Hlavně jazyky a psychologie

"Státní dotace nám umožňují přijmout jen určitý počet uchazečů. Ti další, kteří složili zkoušky a mají předpoklady pro studium, mohou dostat šanci, když si studium zaplatí - pokud v daném oboru máme kapacity učitelů a poslucháren," řekla Právu proděkanka Filozofické fakulty (FF) UK pro studijní záležitosti Jana Králová. Poptávka po studiích za peníze podle vedoucí studijního oddělení Jarmily Handzelové roste od roku roste, a to nejvíce v oborech jako psychologie, jazyky, filologie, překladatelství a tlumočnictví. Během placeného roku musí studenti FF UK zvládnout všechny zkoušky a zápočty, které splňují jejich kolegové ze standardního studia. Pak si mohou zažádat o přestup do neplaceného studia, přičemž přijímací zkouška jim bude prominuta. "Uznáme jim to, co předtím splnili, ale pokud udělali zkoušku za tři, musí ji absolvovat znovu," dodává vedoucí studijního oddělení. Trochu jinak je to na právnické fakultě. Ti, co chtějí jít do placeného programu, musí samozřejmě také složit přijímací zkoušky. Aby ale mohli potom přejít do běžného studia, musí během prvního roku složit všechny zkoušky s průměrem do 1,5 a navíc znovu procházejí přijímačkami, kde jim za předešlé studium dají k dobru body. Také na Masarykově univerzitě (MU) v Brně mnozí z těch, co se nedostali na běžné studium, hodně stojí o to placené. "Uchazeči k nám v roce 2003/2004 podali přes 43 tisíc přihlášek. U přijímacího řízení bylo úspěšných skoro 20 tisíc uchazečů, ale přijato jich bylo jen 12 tisíc," informoval Právo vedoucí útvaru pro studium univerzity Jaroslav Andrie. V tomto akademickém roce je podle něj v placených programech 529 studentů - v roce 2002/2003 to bylo 91 a v roce 2001/2002 celkem 111 lidí. Nejvíce zájemců a také přijatých mají na fakultách právnické, lékařské, filozofické a sociálních studií. Naproti tomu fakulta informatiky a přírodovědecká zatím placené programy nenabízejí.

Přestup bez přijímaček

Na připomínku, že tato možnost znevýhodňuje uchazeče, kteří jsou také nadaní, ale nemohou si studium zaplatit, rektor Masarykovy univerzity Jiří Zlatuška řekl: "Nemáme víc prostředků od státu, a když chceme dát příležitost dalším lidem, musíme to řešit takto. Odráží to reálnou situaci, že nic není zadarmo. Já sám jsem navíc zastáncem školného." Ale ani placené programy podle něj nevyřeší nedostatek míst na univerzitě. Na MU do nich mohou nastoupit ti, kdo udělali přijímací zkoušky, ale nevzali je pro malou kapacitu. "Pokud studují dobře, nemají třeba trojky, snažíme se, aby po dvou semestrech byli přijímáni do řádného studia. Nemusí znovu skládat přijímačky a zkoušky jsou jim uznány," vysvětlila kancléřka univerzity Iva Hollanová. Když jsou ale výsledky za první dva semestry horší, musí studenti zůstat v placeném programu ještě další dva tři semestry. Převedení jsou, až když získají 60 procent kreditů potřebných k ukončení celého řádného studia. "Nemusí to ale platit bez výjimky, podmínky si určují fakulty," dodala kancléřka. Nemají statut studenta

Roční placené studium umožňuje novela vysokoškolského zákona. "Přípravné placené studium", jak zní jeho název, má oficiální statut celoživotního vzdělávání. Obsah studia vychází z akreditovaného studijního programu bakalářského i magisterského, takže je v zásadě stejný. Na rozdíl od kolegů, kteří měli to štěstí, že byli přijati do řádného studia, nemají posluchači placených programů statut "studenta", takže nemají nárok na studentské výhody.

Placené programy na UK v Praze v roce 2002/2003
(uvedené ceny jsou až na dvě výjimky za dva semestry studia)
Fakulta počet studentů cena
Právnická fakulta 30 35 000 Kč
1. lékařská fakulta 11 90 000 Kč
Filozofická fakulta 42 52 000 Kč
Fakulta tělesné výchovy a sportu 9 48 600 až 60 750 Kč
Fakulta humanitních studií 53 14 000 Kč (za semestr)
Husitská teologická fakulta 15 000 Kč
Placené programy na MU v Brně
Lékařská fakulta 32 60 000 až 72 000 Kč
(hlavně obor Všeobecné lékařství)
Fakulta sociálních studií 27 16 500 Kč (za semestr)